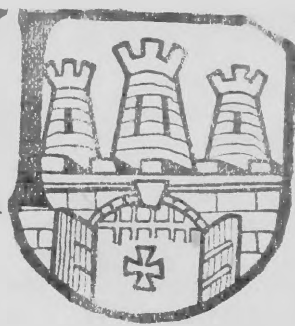

DZIENNIK PŁOCK

BEZPARTYJNY ORGAN POLITYCZNY i GOSPODARCZY

Płock, Sobota 20 kwietnia 1935 r.

Wyd. I.

Nr. 93

Oddziały: Sierpc, Rypin, Płońsk, Mława i Gostynin.

Prenumerata miesięczna 2 zł. 50 gr.

Adres: PŁOCK PLAC KANONICZNY Nr. 1 TEL. 12-64

Rok XX

WESOŁEGO ALLELUJA!

Wszystkim Czytelnikom i Przyjaciółom naszego pisma
ŻYCZY

Redakcja i Administracja.

ALLELUJA!

Miesiąc niespełna upłynął od chwili, gdy Sejm Rzeczypospolitej prawomocną uchwałą swoją położył w nowej Ustawie Konstytucyjnej mocne fundamenty pod gmach nowego ustroju państwowego Rzeczypospolitej.

Raz jeden tylko na firmamencie niebieskim odmienił się księżyc złoty, gdy serca nasze wezbrane uczuciem dumy radosnej z dokonanego dzieła naprawy Rzeczypospolitej, znowu wybuchają pieśnią radości i triumfu: „Wesoły nam dziś dzień nastał!... Alleluja! Alleluja!”

Obchodzimy doroczną pamiątkę Zmartwychwstania Chrystusa, święto triumfu życia nad śmiercią, dobra nad złem. W duszy polskiej w nierozterwalne węzły spłoty się: Wiara Chrystusowa z uczuciem miłości naszej ziemskiej Ojczyzny.

Lud polski w przedziwnie piękny i nierozterwalny sposób zespolił obrzędy i zwyczaje odwieczne, przyniesione z praojczyzny, związane ze zrównaniem dnia i nocy, z budzeniem się natury do nowego życia po długim dniu zimowym—zespolił z głęboką wiarą w Chrystusa i Jego Zmartwychwstanie, jaką przed tysiącem lat czystym i szczerem sercem przyjął.

Wieszcz Narodu w sercach zboliałych długą męką niewoli wznowił krzyż umęczonego Narodu tuż obok krzyża Chrystusa, zwąc Polskę Chrystusem Narodów. Dlatego w nocy niewoli święto Zmartwychwstania Pańskiego było zawsze dla nas świętem wiary w Zmartwychwstanie Narodu.

Gdy ozwały się głuche uderzenia kotła, zwiastujące wyruszenie triumfalnej procesji wielkanocnej, dusza młodzieży polskiej słyszała w nich warkot bębnow tej wielkiej Wojny Narodów, o którą modlił się Adam Mickiewicz. W snujących się w wiosennym powietrzu, dymach kadzidlanych widzieliśmy dymy bitewnego pola, a w wybuchach ognia sztucznych, towarzyszących procesji — huk dział, które odezwą się kiedyś, by zwiastować Zmartwychwstanie Narodu.

Dzień radości, triumfu i wesela, który przychodzi po dniach smutku i żałoby, pozwala nam tem większym weselem rozradować serca na-

sze, bo właśnie tak niedawno, przed miesiącem zaledwie, po długiej męce zmagania wewnętrznego, dokonaliśmy wielkiego dzieła naprawy błędów popełnionych w odrodzonej Rzeczypospolitej, położyliśmy fundamenty Jej nowego ustroju.

Państwo Polskie ma stać się oddziałem wspólnym dobrem wszystkich Jego obywateli.

Wskrzeszona walką i ofiarą najlepszych swoich synów Ojczyzna nasza ma być przekazywana w spadku dziejowym z pokolenia na pokolenie.

Każde pokolenie obowiązane jest wysiłkiem własnym wzmocnić i powagę Państwa.

Za spełnienie tego obowiązku odpowiada swoim honorem i swoim imieniem...

Wartością wysiłku i zasług obywatela na rzecz dobra powszechnego mierzone będą jego uprawnienia do wpływania na sprawy publiczne...

Praca jest podstawą rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej...

Państwo dąży do zespolenia wszystkich obywateli w harmonijnym współdziałaniu na rzecz dobra powszechnego.

W spżowym głosie dzwonu Zygmunta, który w dniu Zmartwychwstania odezwie się z dawnej siedziby królów polskich, a który dzisiaj, dzięki geniuszowi wiedzy ludzkiej, może być słyszany w każdej chacie, jak Polska długa i szeroka, w głębokim jego głosie usłyszymy potężny nakaz pracy i wysiłku dla Ojczyzny, jaki idzie ku nam z ducha i treści nowej Konstytucji Rzeczypospolitej.

W spżowym głosie królewskiego dzwonu niechże usłyszą głos przestrogi ci, którzy kiedykolwiek mogliby zapomnieć, że Rzeczypospolita Polska jest wspólnym dobrem wszystkich jej obywateli.

Słuszność wznać każe coraz mniej liczne są ich szeregi.

Myśl państwowa toruje sobie zwycięsko drogę nawet wśród tych którzy przeciwstawiali się dziełu naprawy ustroju Rzplitej.

Polska jest dziś uznana jako „wspólna Ojczyzna” przez lud ukraiński, czego świadectwo mieliśmy

Rząd Rzeszy złożył protest przeciwko stanowisku Anglii i Włoch w Stresie i Genewie

Londyn. Agencja Reutersa donosi z Berlina: Ambasador brytyjski został poproszony wczoraj wieczorem na Wilhelmstrasse, gdzie von Buelow, w zastępstwie nieobecnego von Neuratha, złożył na jego ręce protest w formie noty werbalnej w sprawie stanowiska W. Brytanii w Stresie i Genewie. Protest ten utrzymany był w bardzo ostrym tonie.

Analogiczny protest został złożony ambasadorowi Włoch, który również był obecny na Wilhelmstrasse.

Von Buelow zapytał obu ambasadorów, czy ich rządy, jako gwa-

ranci traktatu lokarnieńskiego biorą na siebie odpowiedzialność w takim samym stopniu w razie agresji ze strony Francji, jak i ze strony Niemiec.

Jak przypuszczają, obaj ambasadorowie dali zapewnienie w sensie pozytywnym.

W sprawie tej nie ukazało się żadne oficjalne oświadczenie.

Fakt, że niemieckie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyraziło swoje oburzenie spowodu stanowiska, zajętego przez W. Brytanję w Stresie i Genewie został wczoraj potwierdzony agencji Reutersa w Londynie.

Oskarżony o oszustwo senator Korfanty zniknął ze Śląska

Do p. marszałka Senatu wpłynął wniosek min. Sprawiedliwości o wydanie sędziemu senatora Wojciecha Korfatego, który stoi pod zarzutem oszustwa na sumę przeszło 19,000 zł.

Wbrew tradycjom, którym hołdowały poprzednie sejmy, osłanianie posłów przed odpowiedzialnością sądową — obecna większość ciał parlamentarnych stanęła zdecydowanie na stanowisku, że poseł czy senator, któremu postawiono zarzuty kolizji z prawem karnym — podczas zjazdu „Objednanja” w Łucku.

Młodzież niemiecka złożyła niedawno swe śluby wierności Rzeczypospolitej.

Do mas ludności żydowskiej przenika coraz mocniej rozumowanie obowiązku wobec Państwa.

Ogół społeczeństwa polskiego trwa w równowadze niezachwianej i niewzruszonej, pomimo ciężkich doświadczeń, jakie pociąga za sobą światowy kryzys gospodarczy.

Zrównanie dnia i nocy 1935 r. zastaje Rzeczypospolitą Polską w równowadze politycznej, społecznej, gospodarczej oraz w chwili, gdy opinia międzynarodowa uświadomiła sobie w pełni, że Polska jest niezbędnym i mocnym filarem równowagi pokojowej w Europie.

W dniu Święta Zmartwychwstania Pańskiego z głębirałością wezbranego serca śpiewajmy Alleluja! Alleluja!

oczyszczyć się z nich może i powinien przed sądem, nie kryjąc się za nietykalnością poselską.

Nie ulegało wątpliwości, — że wniosek o wydanie władzom sądowym sen. Korfatego, uzyskałby większość, pozwalając oskarżonemu o oszustwo senatorowi na obronę swej niewinności przed sądem.

Sen. Korfanty jednak prawdopodobnie nie skorzysta z okazji odparcia zarzutu oszustwa, jak bowiem donosi nasz korespondent śląski oskarżony senator nie czekając na decyzję Senatu o wydanie go władzom sądowym i na wyznaczenie terminu rozprawy, opuścił teren Śląska i wyjechał zagranicę w niewiadomym kierunku. Wywołało to prawdziwą konsternację wśród zdziśiatkowanych już zresztą wierznych mu przyjaciół politycznych. Wiadomość o ucieczce Korfatego przed odpowiedzialnością sądową za oszustwo jest dotąd starannie ukrywana.

Każdy nabywca

Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej dwakroć korzysta:

raz przez świetną premjową lokatę oszczędności;

drugi raz — przez współkorzystanie z inwestycji państwowych.

Prawda o której zapomnieć nie wolno.

Stosunek nas, społeczeństwa wolnej i wielkiej Ojczyzny, do zagadnienia polskiego w Niemczech, to jeden wielki rachunek grzechów, zaniedbań, przeoczeń.

Ludność polska w Niemczech żyła zawsze w warunkach ciężkich. Jednakże przed wojną dzieliła ona dolę i niedolę z wielkim odłamek Narodu, z całą ludnością dawnego zaboru pruskiego. Odbudowanie Państwa przyniosło za sobą pogorszenie losu tej części która pozostała poza jego granicami.

Przewrót hitlerowski przyniósł początkowo dalsze zaostrzenie sytuacji ludności polskiej, wzmożenie liczby aktów bezkarnego i krwawego terroru, następnie jednak dał pewne odprężenie. Dzisiaj stan faktyczny jest nieco lepszy, niżeli był za czasów liberalnej republiki. Jednakże nie trzeba przeceniać znaczenia tej zmiany. Trzeba pamiętać, że równocześnie prowadzona jest w dalszym ciągu mniej więcej jawna walka ze szkołą polską i instytucjami polskimi, że równocześnie ludność polska w Niemczech pozbawiona została możliwości korzystania z szeregu podstawowych praw obywatelskich, gdyż obecny ustrój Rzeszy prawa te w wielkiej mierze rezerwuje dla obozu narodowo-socjalistycznego, jako dla jedynej uprawnionej do oddziaływania na bieg spraw w Rzeszy grupy politycznej wewnątrz Niemiec.

Stan faktyczny położenia ludności polskiej w Niemczech może ulegać pewnym wahaniom na lepsze, czy na gorsze, podobnie jak ulegał tym wahaniom w ciągu całego okresu, dzielącego nas od czasów Wielkiej Wojny.

Jednakże nie można się łudzić w najmniejszej mierze, by nawet w najlepszych okresach Państwo Pruskie chciało w stosunki do Polaków w Niemczech wypełnić obowiązki, wynikające z troski o normalny

rozwoj podstawowych placówek kulturalnych i narodowych tej ludności.

Nie trzeba się łudzić. Potrzeby narodowe ludności polskiej w Niemczech nigdy, przy najlepszych nawet stosunkach pomiędzy Polską a Niemcami, nie będą zaspokojone przez Państwo Pruskie. A ponieważ ludność polska w Niemczech należy wyłącznie niemal do warstw ubogich, niezdolnych do wydobycia dostatecznych środków materialnych na opędzenie potrzeb własnych placówek kulturalnych, stąd też obowiązek dostarczania tych środków spada wielkim, lecz ważnym ciężarem na społeczeństwo polskie w kraju.

W jaki sposób to społeczeństwo wywiązuje się ze swego obowiązku? Niestety, odpowiedź na powyższe pytanie nie może być przedmiotem zadowolenia i dumy. Dość powiedzieć, że nawet przy uwzględnieniu całej sieci prywatnego szkolnictwa polskiego w Niemczech, jeszcze nie więcej, jak 1 proc. dzieci polskich w Niemczech korzysta z nauki w szkole polskiej, zaledwie około 3 proc. dzieci rodziców Polaków uczy się w szkole czy na kursach, języka polskiego. 97 proc. dzieci pozostaje poza jakąkolwiek możliwością zorganizowanej nauki języka, a więc poza możliwością nauczania się czytania i pisanja po polsku.

Liczby powyższe stanowią żywy wyrzut dla społeczeństwa polskiego w kraju. Lecz nie wyczerpują one długiej litanii niezaspokojonych potrzeb oświatowych i kulturalnych polskiej ludności w Niemczech.

Niezaspokojone należyście potrzeby szkolne dla przyszłości ludu polskiego w Niemczech mniej groźne, gdyby istniały w należyty sposób zorganizowane i rozmieszczone pomocnicze ośrodki pracy kulturalno-oświatowej i społecznej, a więc

świetlice, biblioteki, zespoły śpiewacze, zespoły przysposobienia rolniczego, wypożyczalnie czasopism etc.

Jak więc przedstawia się stan zaspokojenia potrzeb ludności polskiej w tej dziedzinie?

I znów odpowiedź może być bardzo zdecydowana, niepozostawiająca miejsca na złudzenia i wątpliwości.

W dziedzinie oświaty pozaszkolnej, podobnie jak w dziedzinie szkolnictwa i nauki języka polskiego, stan zaspokojenia potrzeb kulturalnych ludności polskiej w Niemczech jest nie tylko niewystarczający, lecz wprost uderzająco niski. Dotyczy to wszystkich wymienionych powyżej działów pracy. Sieć świetlic niewystarczająca, stan ich

zaopatrzenia więcej, niż skromny, pomieszczenia niedostateczne. Nie lepiej przedstawia się sprawa bibliotek. W nielicznych tylko miejscowościach istnieją biblioteki stałe, liczące po kilkaset książek. Ogromna większość ludności polskiej jest całkowicie pozbawiona możliwości korzystania z racjonalnie dobranej i wartościowej książki polskiej. Podobnie przedstawia się sprawa pomocy dla racjonalnie postawionej pracy zespołów śpiewaczych czy zespołów przysposobienia rolniczego. Brak instrumentów muzycznych, brak nut, odpowiednio przygotowanych, uniemożliwia racjonalnie prowadzoną pracę. Przytoczone tu liczby i fakty stanowią prawdę wysoce nieprzyjemną, przykrą prawdę, o której zapomnieć nie wolno.

Prace zlotowe harcerstwa polskiego

W czasie tegorocznego Zlotu Harcerstwa Polskiego w Spale urządzonych zostanie szereg kiosków informacyjnych, dotyczących stosunków i współpracy kraju zamieszkania wychodźców naszych z Polską.

Głównie chodzi tu o stosunki handlowe, turystyczne i warunki emigracyjne. Celem kiosku jest jasne zobrazowanie, zarówno zagranicznym, jak i krajowym harcerzom, że Polska i kraj, w którym mieszkają, mogłyby nawiązać stosunki handlowe i turystyczne przy pomocy uświadomionych Polaków lojalnych mieszkańców danego państwa.

Część pracy dla kiosku informacyjnego przygotowana zostanie na miejscu, a mianowicie: mapa z wykazem polskich produktów i wytworów, które możnaby eksportować, wykres statystyczny, dotyczący wywozu i przywozu przez Polskę z terenów Polonji Zagranicznej nawet adresy głównych ośrodków

produkcji w Polsce, jakieś kolekcje wyrobów itd.; fotografie pięknych okolic Polski, przewodniki turystyczne po Polsce, plakaty propagandowo-turystyczne, szlaki komunikacyjne i wykazy imprez turystycznych.

Obowiązkiem harcerki z obywatelskiej będzie przedstawienie życia polskiego na danym terenie drogą pism, fotografii, wykresów statystycznych, dotyczących zatrudnienia, szkolnictwa, propagandy polskiej itd. Również ciekawym i pouczającym dla młodzieży krajowej byłoby ogólne zobrazowanie skautingu miejscowego, obejrzenie charakterystycznych cech i odrębności terenu, a więc fotografii z widokami wsi, pracy rolnej, miast specjalnych fabryk, obyczajów, ludowych czy też specjalnie charakterystycznych wyrobów przemysłowych, jakichś wyjątkowych roślin, zwierząt itd.

TRADYCJA — ŚWIADECTWEM MOCY TRWANIA

i źródłem siły twórczej.

Święta Wielkanocne, jak i święta Bożego Narodzenia bogate są w starodawne obyczaje, w których motywy religii chrześcijańskiej spłótły się z odwieczną tradycją przechowaną przez lud od przedhistorycznych jeszcze czasów.

Pamiętka Zmartwychwstania Pańskiego jest zarazem świętem bódzenia się wiosny, świętem nowego życia, odwalającego kamień zimowej martwoty.

„Nie ja biję, wirzba bije” — budzą się nawzajem domownicy wczesnym porankiem Niedzieli Kwietniowej. Nowe życie, przejawiające się w baziach gałązki wierzbowej, budzi ospałych w gnuśnej zimowej beczynności do nowej pracy, do nowych wysiłków.

Świątynie rozkwitają „palmami”, bo czemuż lud godnie uczcić może w tym dniu Stwórcę Najwyższego, jeśli nie zielenią i kwieciami budzącej się wiosny. Jest to zarazem dzień pamiętki triumfalnego wjazdu Boskiego Nauczyciela do Jerozolimy. Święcenia ognia i wody, jakie Kościół wcielił do swych

wielkotygodniowych obrzędów, jest adoptacją pra-aryjskich tradycji.

W niektórych okolicach kraju przechował się dotychczas obyczaj strącania kukły Judasza z wieży kościelnej, topienia jej lub niszczenia. Kukła Judasza zastąpiła tutaj wyobrażenie Marzany (zimy), którą słowiańscy praojcowie nasi topili w okresie świąt wiosny.

„Gaiki” i „kogutki” — to żywe i wyraziste symbole nowego rozkwitu natury.

„Śmigus” wywodzi się z praktykowanego dotychczas w niektórych prowincjach Indji (Birma) obrzędu oczyszczenia się z grzechów przez polewanie wodą.

Obyczaj nocnych modłów pod krzyżami w niedziele powielkanocne, o którym wspomina jeszcze Kolberg jako praktykowanym na Mazowszu i Podlasiu, jest wspomnieniem starosłowiańskiej „tryzny”, odprawionej na grobach zmarłych podczas święta wiosny. Sędziwa starożytność, nieprzechowana w księgach, przechowana została w obyczajach ludu naszego.

Minęły już, na szczęście, czasy, gdy pływacy półmędrkowie odwracali się od starych obyczajów ludu jako od godnych pogardy i potępienia „zabobonów” i objawów ciemnoty.

Dziś młodzież wiejska, ta właśnie młodzież oświecona, przodująca umie już ocenić wartość skarbów, zaklętych w starodawnym obyczaju, w którym zawarta jest niezniszczalna moc trwania Ludu i ciągłości jego kultury duchowej.

W pismach wydawanych i redagowanych przez tę właśnie młodzież wiejską, oświeconą i przodującą, czytamy dzisiaj nawoływania do pielęgnowania obyczajów starodawnych, do wypełnienia starych form treścią nowego życia, nie niszcząc jednak ich starego kształtu.

Z mocy trwania starożytnego obyczaju, który przetrwał tyle różnorodnych wpływów i przeżył tylu „reformatorów”, masy ludowe czerpią dzisiaj nową moc.

Nie tylko „grypa panuje w Napiwie”.

Wies polską ogarnia dzisiaj twórca gorączka czynu.

Świadczą tem dziesiątki tysięcy młodzieży, która w „przysposobieniach” zdobywa wiedzę lepszego gospodarowania na zagonie ojczystym, organizacjach własnych —

zaprawę do życia społecznego pod przewodnictwem idei państwowej.

Pokolenie starsze, choć przywalone ciężarem kryzysu gospodarczego, nie opuszcza rąk w rozpaczy i beczynności, staje ochotnie w szeregach gospodarstw przodowniczych, zakłada spółdzielnie handlowe, o własnych siłach, nie oglądając się na inicjatywę instruktorów.

Hasło racjonalnej i wystarczającej dla rodziny drobnego rolnika gospodarki na dwóch hektarach jest nie tylko przedmiotem kursu Związku Izby Rolniczych, ale i drobiazgowych prób, rzetelnej, ołówkiem w rękę prowadzonej pracy dorosłych gospodarzy, ojców licznych rodzin, poszukujących środków wyżywienia i zatrudnienia swych dorastających dzieci na małym, lecz własnym warsztacie rolnym.

Moc trwania, której dowody mamy w przechowaniu poprzez tysiąclecia starego obyczaju, jest dziś źródłem, z którego biją nowe siły twórcze, podnoszące poziom kulturalny ludu naszego, budzące w nim zdrowe ambicje odegrania przynależnej mu roli we własnym Państwie, w swej Ojczyźnie, której czuje się bezspornym i niezmierzonym dziedzicem.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W PŁOCKU.

OGŁOSZENIE.

Ubezpieczalnia Społeczna w Płocku podaje do wiadomości ubezpieczonych, iż poczynawszy **od dnia 1.V.1935 r.** przystępuje

do wydawania bezpłatnych stałych legitymacyj ubezpieczeniowych

przewidzianych § 43 rozp. Ministra Opieki Społecznej z dnia 28-XII.1933 r. (Dz. U. R. P. № 102, poz. 848).

Legitymacje stałe wydawane będą każdemu ubezpieczonemu z wyjątkiem osób, podlegających jedynie ubezpieczeniu od wypadków i chorób zawodowych.

W celu otrzymania legitymacji stałej, każdy ubezpieczony winien dostarczyć Ubezpieczalni za pośrednictwem biura względnie Ośrodka Leczniczego Ubezpieczalni, najbliższego jego zamieszkania,—fotografię własną oraz fotografię tych członków rodziny (oddzielnie dla każdej osoby), uprawnionych do świadczeń chorobowych, którzy ukończyli 14 lat życia. (Wzór fotografii: wymiar 45 X 63 mm., na białym tle, bez nakrycia głowy).

Ze względu na to, że stała legitymacja zawierać będzie wszelkie dane, dotyczące ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego i stanowić będzie dowód, na podstawie którego udzielane będą wszelkie świadczenia, każdy ubezpieczony we własnym interesie winien jaknajśzybciej zaopatrzyć się w omawianą legitymację.

Szczegółowe informacje w sprawie stałych legitymacji otrzymać można we wszystkich biurach i Ośrodkach Leczniczych Ubezpieczalni.

p. o. DYREKTORA

(—) Dr. KIRSZENSTEIN.

Płock, dnia 13.IV 1935 roku.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Płockiego

Płock, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego № 2. Telefon № 10-43.

K.K.O.

Przyjmuje oszczędności już od 1 złotego. — Wydaje skarbonki. —

Od wkładów i lokat płaci do 6 1/2 %.

— Udziela kredytu. —
Załatwia wszelkie czynności bankowe. —

Przyjmuje subskrypcję na 3% Pożyczkę Premjową Inwestycyjną

K.K.O.

w godzinach urzędowych od 8-ej do g. 14 min. 30 i w godzinach wieczorowych od 18 do 20-ej.

Mgr. STAN. BRZOSKO.

NOWA KONSTYTUCJA i jej znaczenie.

Postawiłem sobie za zadanie omówić w szeregu artykułów pod powyższym tytułem poszczególne przepisy Nowej Konstytucji i jej znaczenie.

I.

Przyczyny uchwalenia nowej konstytucji.

Poprzednia Konstytucja, zwana marcową, gdyż uchwalona została 17 marca 1921 r., nie spełniła i spełnić nie mogła swego zadania. Zadaniem każdej Konstytucji jest dobre ujęcie w normy prawne ustroju państwowego, czyli uregulowanie z jednej strony stosunków pomiędzy poszczególnymi naczelnymi or-

ganami Państwa, zwanych „Władzami”, z drugiej zaś strony — stosunków pomiędzy obywatelami a temi właśnie Władzami. Uregulowanie stosunków pomiędzy Władzami (z których — idąc śladami Monteskiusza — tradycyjnie wymienia się: 1) Władzę Ustawodawczą, t. zw. Legislatywę, 2) Władzę Rządzącą, czyli Wykonawczą, t. zw. Egzekutywę i 3) Władzę Sądową, t. zw. Jurysdyktywę) następuje przez dokładne określenie: kompetencji poszczególnych Władz, sposobu pełnienia ich funkcji i wzajemnego ustosunkowania się względem siebie tych Władz. Uregulowanie stosunków pomiędzy obywatelami a Władzami następuje przez określenie praw i obowiązków obywatelskich. Dwie siły społeczne działają w każdym Państwie. Jedną z nich, to siła państwowo twórczą, która dąży do utrzymania niepodległości państwowej nazewnącej aładu

nawewnątrz Państwa, drugą — to siła wolnościowa, dążąca do zabezpieczenia nienaruszalności praw obywatelskich, w pierwszej mierze praw wolnościowych. Siłę państwowo twórczą reprezentuje przede wszystkim Egzekutywa, choć i pozostałe dwie władze również — choć w b. małej stopniowo mierze — pełnią funkcje państwowo twórcze. Siłę wolnościową reprezentuje przede wszystkim Legislatywa i Jurysdykcja, choć mutatis mutandis należy uznać, że i Egzekutywa pełni funkcje wolnościowe, chroni zwłaszcza dobro obywatela, t. j. życie, zdrowie, wolność osobistą, mienie i cześć, przed napadami innych obywateli. Egzekutywa — to Głowa Państwa wraz z Rządem, a więc w ustrojach monarchicznych Władca (cesarz, król lub książę) wraz z Rządem, w ustrojach zaś republikańskich Prezydent, wzgl. Naczelnik Państwa (są i inne okre-

ślenia) również wraz z Rządem. Legislatywa — to ciało prawodawcze, ustawodawcze, a więc w ustrojach monarchicznych Władca sam lub wraz z Parlamentem, w ustrojach zaś republikańskich Parlament wraz z Głową Państwa lub sam tylko Parlament. Parlament — to przedstawicielstwo społeczeństwa, wyeliminowane z niego drogą samych tylko wyborów, lub też drogą wyborów, i dokooptowania, czy też wreszcie drogą wyborów i mianowania przez Egzekutywę, a nawet (bo i to przecież możliwe) i przez Jurysdykcję. Sposób przeprowadzania wyborów do parlamentu zależy od Ordynacji Wyborczej, ta więc z racji swej ważności dla ustroju państwowego jest ustawą o znaczeniu konstytucyjnym, jakby konstytucyjną.

(D. c. n).

TEATR MIEJSKI W PŁOCKU.

W niedzielę dnia 21 kwietnia 1935 r. o godz. 8,15 w., w poniedziałek 22 kwietnia 1935 r. o g. 4 pp. i o 8,15 w. odbędzie się **Wielka Rewja Świąteczna** p. t. „**JARMARK ŚMIECHU**” w 2 częściach, 18-tu odsłonach. W rewji występują artyści tej miary, co: **Lawiński Ludwik**, **Dorée Halina**, **Madziarówna Janina**, **Mierzejewski Bolesław**, **Wincenty Łoskot**, **Kędzierska Janina** — pochodzący z teatru Wielkiej Rewji i Starej Bandy. Akompaniament prof. **M. Lessing**. Ceny b. popularne. Na przedstawienie popołudniowe w poniedziałek — ceny niższe. W dni świąteczne sprzedaż biletów odbywać się będzie w kasie teatru od godz. 12-iej w poł.

Kronika Płocka

Kwiecień

20

Sobota

Dziś

Sulpicjusza i S.

Jutro

Zmartw. Chr. P.

Komitet Obywatelski FOM.-u.

Na zebraniu Obywatelskim F. O. M. w dniu 14.IV powstał Komitet, który ma zająć się opracowaniem działalności na rzecz Funduszu. W skład prezydium weszły następujące osoby: p. Krzętowski, prezes Sądu Okr., p. prof. Kaliciński, p. Kurowski, prezes Stow. Rzemieślników Chrześcijan, p. mag. Lipiński, mec. K. Mayzner, p. star. Rozmarynowski, p. płk. E. Robakiewicz, ks. Słonicki, p. prez. miasta inż. Wasiak, p. płk. M. Więckowski Komendant Garnizonu oraz przedstawiciele organizacji, stowarzyszeń i urzędów na terenie miasta Płocka w liczbie 80 osób: jako członkowie komitetu.

Wojsko dla bezrobotnych

Dnia 18 b. m. w ujeżdżalni 4 p. s. k. obdarowano kilkadziesiąt rodzin bezrobotnych paczkami świątecznymi. Każda — zawierała 1 kg. kiełbasy, 1 kg. maki 1 kg. słoniny, 1/2 kg. cukru.

Rozdanie paczek zorganizowało Koło Płockie Rodziny Wojskowej.

Pieniądze na ten cel uzyskano z ofiar, które złożyli p. p. oficerowie 4 i 8 pułków zamiast życzeń Wielkanocnych z loterii, na której rozlosowano ręczne roboty, wykonane bezinteresownie i ofiarowane przez p.p. rotm. Lewandowiczową i por. Batógową oraz ze składek P.T. członków Rodziny Wojskowych.

Listy do redakcji

Sz. Panie Redaktorze proszę bardzo Pana o umieszczenie poniższego listu w swoim poczytnym piśmie.

A propos ogłoszenia o wściekłości

Dużą wesołość na mieście wywołało ogłoszenie Zarządu Miejskiego rozlepione na słupach ogłoszeniowych, a traktujące o wściekłości.

Wesołość i powszechny śmiech połączony z pewną dozą humoru tyczy rozłożenia wstępu tego

Reumatyzm chorobą chłodnej i wilgotnej pory roku. Zamach stanu majora Barata

Z nastaniem wiosny, gdy powietrze jeszcze wciąż jest dość chłodne, a często przesycone wilgocią, dolegliwości reumatyczne wzrastają. W naszym małosłonecznym i obfitym w opady klimacie, najczęściej dolega reumatyzm mięśniowy, wywołany bądź przeziębieniami szczególnie podczas nagłych, raptownych zmian pogody, bądź też wskutek nieodpowiednich warunków mieszkaniowych. Często się zdarza, że ogniska choroby lokują się w mięśniach krzyża (rozstrzał), a niekiedy bóle te wędrują i dają się odczuwać coraz to w innym miejscu. Leczenie cierpień reumatycznych

wymaga racjonalnej i starannej kuracji, połączonej z przestrzeganiem diety. Doświadczenia lekarskie wykazały, że w leczeniu tych schorzeń wskazane są preparaty salicylowe, które przez połączenie z solami litu osiągnęły bardzo wzmożone działanie. Do jednych z takich środków przeciwrumatycznych należą tabletki Tegal. Stosuje się je w artretyzmie, reumatyzmie, podagrze. Tegal uśmierza bóle i przynosi ulgę. Tabletki Tegal stosuje się również w grypie, przeziębieniu, bólach nerwowych i głowy.

obwieszczenia, który przytaczamy dosłownie w kolejności: — wściekliczna — Zarząd Miejski w Płocku — Obwieszczenie.

Zwykłemu śmiertelnikowi na pierwszy rzut oka trudno się zorientować o co tu właściwie chodzi i nie może zrozumieć, czy chodzi tu o wściekliczną panującą wśród psów na mieście, czy też gdzie indziej...

Ciekawi jesteśmy, kto tak miśternie i z pełną werwą humoru rozłożył ten wstęp obwieszczenia.

Wszelkie ogłoszenia i obwieszczenia powinno się redagować i drukować tak, by swoją formą rozmieszczeń nie wywoływały śmiechu wśród publiczności, lecz od razu na pierwszy rzut oka informowały publiczność o właściwej treści obwieszczenia. Inaczej śmiech na sali...

Obywatel:

Praca z najmłodszymi

Od kilku miesięcy Nauczycielskie Zrzeszenie Harcerskie z p. J. Żelazowską na czele, zajmuje się pracą świetlicową dla niezamożnej dziatwy.

Dzieci w bez troskiej atmosferze spędzają kilka godzin na grach i zabawach przeplatanych przezroczami i pogadankami.

Onegdaj na ostatniej zbiórce każde dziecko, a jest nich 30, otrzymało małe święcone w postaci strucli, bułek jajek i różnego przyodziewku.

Kronika policyjna

Przyjęto protokół zameldowania od: dorożkarza Dymka Tadeusza zam. przy ul. Szerokiej Nr. 5, o zastąpieniu mu drogi na skrócie drogi do st. Płock—Sierpc przez 3-ch nieznanych osobników, którzy po zrewidowaniu mu kieszeni nic nie skradli, gdyż nie posiadał pieniędzy.

Fabryka Narzędzi rolniczych

warsztaty mechaniczne oraz odlewnia żelaza i stali

Stefan Suski

w Płocku, Al. Kilińskiego 18, tel. 13-14.

Spisano doniesienie na: Kosańskiego Zygmunta zam. przy ul. Stary Rynek Nr. 17 za opilstwo.

Kołodziejskiego Franciszka zam. we wsi i gminie Biała za odmowę opłaty rogatkowego.

Leszczyńskiego Kazimierza zam. przy ul. Bielskiej Nr. 47 za potajemny ubój krowy.

Sprostowanie

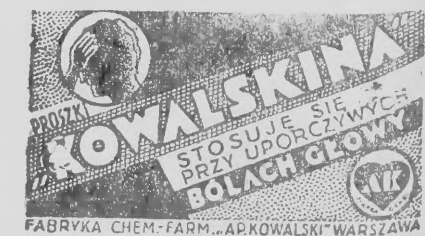
W „Dzienniku Płockim” z dnia 15 kwietnia r. b. w Nr. 88 zamieściliśmy omyłkowo w notatce p. t. „Wypadek na statku Kozielskim” o śmierci jednego z członków załogi statku. Niniejszym wiadomość tą prostujemy i stwierdzamy że wypadku śmiertelnego z ludźmi nie było — były natomiast tylko porażenia.

Wyjaśnienie

W n-rze 89 „Dziennika Płockiego” z dn. 16 kwietnia 1935 r. w artykule p. t. „Zaległości ubezpieczeniowe spłacać można Pożyczką Narodową” mylnie wydrukowano zdanie: „których termin upłynął przed dniem 1 stycznia 1935 r.” — winno być „których termin upłynął przed 1 stycznia 1934 r.” co niniejszym wyjaśniamy.

O F I A R Y.

na Fundusz Obrony Morskiej Dekorator Teatru Miejskiego p. Kazimierz Nowacki złożył zł. 5.

Wielki Konkurs Ogólnopolski Firmy „Antiba”

Zwrócić zapewne Panie uwagę, że wszelkie kosmetyki reklamowane są najczęściej za pomocą miłych twarzy kobiecych, jednakowoż w typie przeważnie obcym.

A przecież Polska słynie jako kraj pięknych kobiet i niema widocznej potrzeby szukać urody zagranicą.

Fabryka kosmetyków „Antiba” chcąc zerwać z pospolicie stosowanym szablonem pragnie używać do swych reklam twarzy przedstawiających typy polskiej urody.

Szukamy więc charakterystycznych i ładnych twarzy kobiecych i prosimy wszystkie Panie, by wzięły w nim udział. Poza obojętną, bo każda z Pań wie najlepiej, w jakiej jest najfotogeniczniejsza. Wiek również w tym wypadku nie odgrywa żadnej roli.

Zaznaczamy jedynie, że fotografia winna przedstawiać głowę bez kapelusza, który po jakimś czasie mógłby być niemodny.

Warunki konkursu podane będą w prasie, bliższych zaś szczegółów udzieli każdy zakład perfumeryjny, w którym czyni Pani zakupy.

We wtorek, 23 kwietnia o godz. 20.30 w Teatrze Miejskim tylko 1 koncert

zespół

Kozaków Kubańskich

pod dyr. ks. Elżbiety Gagarinowej.

Zespół koncertował we wszystkich rozgłośniach Polskiego Radja.

Należy uruchomić kapitały instytucyj oszczędnościowych

W chwili obecnej, gdy nadal obserwujemy zastój w życiu gospodarczym, daje się zauważyć dalszy objaw charakterystyczny — wzrost wkładów w kasach oszczędnościowych i instytucjach finansowych.

A więc wkłady w PKO. podniosły się w lutym b. r. z 641 do 955 milj. zł, a w kasach komunalnych z 596 do 608 milj. zł. Wkłady więc oszczędnościowe podniosły się ostatnio o dalsze 2 proc.

Ponieważ ten sam objaw notowaliśmy w styczniu b. r., więc widzimy, że kapitalizacja szerokich warstw społeczeństwa dalej wzrasta. Zasługuje przytem na podkreślenie, że w ciągu 1934 r. ogólne oszczędności wzrosły o przeszło 200 milj. złotych, a więc stan oszczędności w tym roku podniósł się do bliskie 3 miliard. zł!

Ten nadmiar gotówki, ulokowanej w kasach oszczędności uruchamia obecnie państwo przez zorganizowanie większych robót publicznych i zatrudnienie bezrobotnych, przez wypuszczenie pożyczki inwestycyjnej.

Chodzi jednak również o to, aby nadmiar pieniędzy oszczędzonych przez drobnych ciułaczy, skierować spowrotem do obrotu, aby ożywić przemysł i handel.

Obecnie jest rzeczą oczywistą, że gdy prywatne dyskonto wyuści w dalszym ciągu od 1 do 5 proc.,

miljony złotych blisko oprocentowane leżą w kasach oszczędności, które nie śpieszą się wcale, by je skierować do obiegu gospodarczego.

W tych warunkach jest rzeczą jasną, że wobec upadku prywatnych banków i kas oszczędności, okazujących pewną ruchliwość i gospodarczą inicjatywę, pieniądze leżą obecnie bezczynnie w kasach instytucyj oszczędnościowych, które nie wiedzą, co z nimi robić.

Jest więc rzeczą nieodzowną obmyśleć jak najprędzej sposoby dla ułatwienia drobnym przemysłowcom, kupcom i rzemieślnikom korzystania z tych kredytów. Jedną bowiem z przyczyn kryzysu jest brak kapitałów obrotowych i wysokie dyskonto prywatne, konieczne jest więc przyspieszenie obiegu krwi gospodarczej pieniędzy, gdyż inaczej mimo uruchomienia robót inwestycyjnych, kryzys nie zostanie jeszcze zlikwidowany.

Obmyślenie sposobu finansowania drobnej produkcji i handlu jest więc obecnie zadaniem chwili. Również należy zwiększyć konsumpcję społeczeństwa, zbyt wielki bowiem przyrost oszczędności kosztem zmniejszenia liczby inwestycji prywatnych i spożycia artykułów przemysłowych i rolnych zaczyna być objawem niepokojącym dla gospodarstwa narodowego.

Dalsza realizacja ustawy szkolnej.

W związku ze stopniowym realizowaniem ustawy ustrojowej w szkolnictwie i kasowaniem pewnych klas i kursów w niektórych szkołach, zajdzie potrzeba zatrudnienia całkowicie lub częściowo niektórych nauczycieli w szkołach innych kategorii, niż te, w jakich dotychczas pracowali.

Wydany w tej sprawie okólnik Min. Oświaty zaleca stosować przy tego rodzaju przeniesieniach zasady umożliwiające nauczycielom seminarjów nauczycielskich uzupełnianie przepisowej liczby godzin w szkołach średnich ogólnokształcących lub zawodowych. W razie niemożliwości zatrudnienia nauczycieli seminarjów i szkół ogólnokształcących, przydzielili się ich do szkół powszechnych, lub umożliwi im uzupełnienie godzin w tych szkołach, przyczem przedmioty, które zostaną im przydzielone w szkołach powszechnych będą odpowiadać ich wiadomościom fachowym.

Przenoszenie dyrektorów i nauczycieli zakładów kształcenia nauczycieli do szkół średnich ogólnokształcących oraz do administracji szkolnej zostanie uregulowane w ten sposób, aby zapewnić dostateczny kontyngent sił wybitniejszych posiadających odpowiednie przygotowanie naukowe, zwłaszcza w zakresie przedmiotów pedagogicznych i artystyczno-technicznych, dla przyszłych liceów pedagogicznych.

Kandydaci tego rodzaju będą utrzymywani w stałej ewidencji ze względu na potrzeby przyszłych liceów pedagogicznych.

Nauczyciele przewidziani na wykładowców w tych liceach będą o ile możliwości przydzielani — za ich zgodą — do szkół powszechnych, celem poznania organizacji, stanu i potrzeb szkolnictwa powszechnego.

Lekarz - Dentysta

R. BERÓWNA

PRZYJMUJE

od 10 — 2-ej

i od 4 — 7 wieczorem

w Płocku

przy ul. Sienkiewicza 18 m. 15.

Telefon 10-72.

FIRMA JÓZEF LEŚNIEWSKI poleca na święta

PŁOCK, ul. Kościuszki 1 (róg Tumskiej),

tel. 14-92.

Miody, wina krajowe owocowe, dalmatyńskie, francuskie, węgierskie i inne gronowe. **Wódki**: żytniówki, starki, nalewki owocowe, koniaki oraz likiery krajowe i zagraniczne. **Duży wybór koniaków Kaźmierskiego**. **Migdały**, rodzynek, orzechy, waflę podtorciki, bloki czekoladowe, czekolada w proszku. **Konserwy rybne** i ryby wędzone. Kawior Amurski i Astrachański. Ananasy w puszkach i świeże owoce po cenach niższych.

Zdrowo i smacznie zjeść można tylko w „WINIARNI“, która mieści się zaraz przy składzie win.

POLSKA ŻEGLUGA RZECZNA „VISTULA”

podaje do wiadomości Sz. Klijehteli, iż utrzymuje stałą komunikację osobowo - towarową na liniach:

Warszawa-Gdańsk-Gdynia — Warszawa-Sandomierz

Rozkład jazdy z Płocka:

Do Warszawy o godz. 6.—	po przybyciu z Gdańska
” ” 17.30	po przybyciu z Włocławka
” ” 19.—	po przybyciu z Włocławka
Do Włocławka o godz. 5.—	po przybyciu z Warszawy
” ” 9.—	po przybyciu z Warszawy
” ” 19.—	po przybyciu z Warszawy
Do Torunia o godz. 5.—	po przybyciu z Warszawy
” ” 19.—	po przybyciu z Warszawy
Do Tczewa o godz. 5.—	po przybyciu z Warszawy
” ” 19.—	po przybyciu z Warszawy
Do Gdańska o godz. 19.—	po przybyciu z Warszawy

Taryfa osobowa na parostatkach z Warszawy do Płocka—zniżona.

JAKANIE

oraz wszelkie inne zboczenia mowy radykalnie usuwa wieloletni zakład leczn. dla jęaków. Przy zakładzie szkoła dla **głuchoniemych** i małorozwiniętych.

S. ŻYŁKIEWICZ, WARSZAWA,
ul. Chłodna 22. Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie.

„Borowiczki”

Sp. Akc.

Cukrownia i Rafinerja

Centrala w Borowiczkach
Skład w Płocku Al. Kilińskiego

Mleczarnia „Proboszczewice” ul. Tumskiej
codziennie świeże mleko, śmietanę, masło, owoce, świeże sery lepszych gatunków po cenach niskich.

Telefon 15-40.

WANDA LANGE.

P12/33g

Persil i Heńko

oto dwa środki,
bez których niema
prania!

NATURALNYM, ŁAGODNYM ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM SA
~SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA~ GASECKIEGO
(z KOGUTKIEM) STOSOWANE PRZY CHOROBAH:
ŻOŁĄDKA, KISZEK, WĄTROBY,
WZDECIU BRZUCHA, KAMIENI
ŻÓLCIOWYCH I SKŁONNOŚCI DO ZAPARCIA.

Hurtowy Skład Papieru

S. KÖNIGSTEIN

Warszawa, Przejazd Nr. 3,
tel. 261-23 i 503-07. Konto P.K.O. 19812.

POLECA:

Wszelkie gatunki papieru
dostawa punktualna

CERY

NIE MOŻNA OSZUKAĆ

karmiąc ją złym pudrem lub złym kremem szybko już zauważymy jej wiotczenie i wędnięcie. Cera wymaga odżywki, która ją jednocześnie pielęgnuje i utrzymuje w świeżości. Takimi odżywkami i kosmetykami są:

PUDER i KREM ABARID

„PERFECTION”

DO MYCIA TWARZY STOSUJcie ZAMIĄST MYDŁA OTRĄSKI ABARID

T
OGÓLNOZWIĄZKOWE
ZJEDNOCZENIE DLA
HANDLU Z CUDZOZIEMC
MOSKWA, KUZNIECKI MOST 14

Przekazy do wszystkich miast Z.S.R.R. na „**TORGsin**” przyjmują: Bank Gosp. Krajowego, Bank P. K. O. i Oddziały P. K. O. przy wszystkich Urzędach Pocztowych, konto Nr 122.000 Powsz. Bank Kredytowy, S.A., Bank Zachodni S.A., Towarzystwo „Hias”, Powsz. Bank Związkowy, Bank Handl., Bank Zw. - pół. Zarobk., D/B. T. Bunimowicz, Wilno oraz Oddział Banku Drezdeńskiego w Gdańsku i firmy Biuro Posyłek B-cia Pakulscy.

Listy wartościowe — wszystkie urzędy pocztowe.

Żądajcie nowych niższych cenników Torgsinu.

Informacji udzielają wszystkie wymienione instytucje oraz Przedstawicielstwo Handlowe Z. S. R. R. w Polsce, ulica Warszawa, Koszykowa Nr. 4, tel. 9-58-33.

PRAWDZIWY SIDOL

NIGDY NIE ZAWODZI

Niedajcie się wprowadzać w błąd bezwartościowymi naśladownictwami.

ŻĄDAJCIE WYRAŹNIE TYLKO PRAWDZIWEGO SIDOLU

PRAWDZIWY
TYLKO Z TYM
ZNAKIEM

Referendarz Starostwa poszukuje eleganckiego pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem, w pobliżu Starostwa. Wiadomość w Administracji „Dziennika Płockiego”.

Potrzebny uzdojony, trzeźwy, ze świadectwami kelnera do Restauracji Hotelu Angielskiego. Zgłoszenia w godz. 5-6

LOKAL po aptecce Kasy Chorych, dawniej Bank Handlowy, odpowiedni na biuro lub bank z kasą ogniotrwałą żelazo beton od 1 lipca do wynajęcia. Wiadomość — Olszańska ul. Kościuszki 2.

Z dniem 13 b. m.

został otwarty

przy ul. Tumskiej № 6

(dawny sklep bławatny Fassa)

nowy sklep **ogrodniczo - mleczarski**

posiadający na sprzedaż wszelkie artykuły owocarsko-mleczarskie oraz piękne egzemplarze kwiatów: zdrowe prymulki obficie kwitnące od 40 gr. — 1,20 zł. (bogaty wybór kolorów i odcieni) hiacenty od 80 gr. — 1,20 zł., hortensje od 2 — 4 zł., azalja 3 — 10 zł., cynerarie 70 gr. — 1,10 zł. i dużo innych odmian.

DUŻY WYBÓR!

NISKIE CENY!

Na święta

duży wybór kosmetyków i perfumeryj

— poleca —

SKŁAD APTECZNY

I. SIKORSKIEGO

w Płocku, ul. Tumska Nr. 8, telefon 13-75.

CHORY ŻOŁĄDEK

JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA
NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.